

است. از سوی دیگر پیوندهای تاریخی بین کشورهای منطقه و ماهیت جهانی مسایل پیش روی ارتباطات در امریکای لاتین در این زمان گذارهای چندگانه را نیز باید در نظر داشته باشیم.

ما در اینجا در اوهاکا به عنوان محققان ارتباطات و دانش پژوهان ملل مختلف با مسؤلیت سنگین و تاریخی که بر دوش داریم جمع شده ایم.

یکی از اهداف اصلی من به عنوان ریاست IAMCR این بوده است که انجمن را انسجام

تکنولوژی های جدید اطلاعاتی

جهانی سازی و جوامع چند فرهنگی^۱

چهلمین اجلاس سالانه انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات

سیدرضا نقیب السادات

یافته تر و همخوان تر با تغییرات محیطی ارتباطات بین المللی و سازمان های بین المللی - سازمان های دولتی و سازمان های غیردولتی - بینیم چرا که ما فرصتی مناسب برای ایفای نقشی مهم در شکل دهی آن داریم و می توانیم برای مواجهه با جدال های قرن بیست و یکم آماده شویم.

من در موقعیت های مختلف گفتم که اگر IAMCR در جهانی سازی خود و پیوند خود با سایر سازمان های علوم اجتماعی در سراسر جهان موفق نشود، هیچ جا موفق نخواهد شد. به هر حال ما امروز در یک دنیا با تضادهای بزرگ زندگی می کنیم و مشکلاتی که با آن مواجهیم در سطح جهانی مطرح اند و نهادهایی که برای پاسخ بدین مشکلات فعال هستند در گستره ملی اند.

فقر و نابرابری اطلاعاتی امور انتزاعی اقتصادی یا تکنیکی نیستند بلکه ناشی از شرایط انسانی خود ما هستند.

تغییرات دولت، ملت های جدید، روابط بین المللی جدید همه ناشی از جامعه اطلاعاتی است.

دولت - ملت های جدید، نه تنها زایدده سیاسی نیستند و از قدرت آنها کاسته نشده است بلکه در مقابل اقتصاد جهانی نیز قدهلم کرده اند. این تغییرات پیامد انقلاب اطلاعاتی است. اما سؤال مطرح در اینجا این است که آیا

چهلمین اجلاس سالانه انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات و رسانه ها (IAMCR) از سوم تا ششم جولای ۱۹۹۷ (۱۵ تیر ۱۳۷۶) در شهر اوهاکا (Oaxaca) در کشور مکزیک برگزار شد.

محور اصلی بحث های این اجلاس که با بیش از ۴۵۰ شرکت کننده برگزار شد، تکنولوژی های جدید اطلاعاتی - جهانی سازی و جوامع چند فرهنگی بود.

در مراسم افتتاحیه این اجلاس دکتر حمید مولانا رئیس انجمن پس از تشکر از حضور میهمانان و استادان و محققان ارتباطات که از سراسر جهان در کنفرانس شرکت کرده بودند به موقعیت محل اجلاس و دلیل تشکیل شدن این کنفرانس در کشور مکزیک پرداخت. وی اظهار داشت که این چهارمین بار است که کنفرانس انجمن بین المللی تحقیق در ارتباطات در آمریکای لاتین برگزار می شود. کنفرانس های قبلی در آرژانتین، ونزوئلا و برزیل برگزار شده بود. مایلم که از خانم دکتر کارمن گومز مونت و همکاران وی و همه کمیته سازمان دهنده ملی در کشور مکزیک که با فعالیت های دشوار و مشارکت ارزشمند خویش امکان برگزاری کنفرانس را فراهم آوردند، قدردانی کنم.

وی اضافه کرد: کنفرانس ما براساس جدال های ویژه ای که در حال حاضر علوم انسانی با آن مواجه است، تشکیل شده

همچنین پروژه موناکو که بر روی تأثیر نفتا NAFTA بر صنایع دیداری و شنیداری در مکزیک و کانادا از سال ۱۹۹۳ به بعد فعالیت می‌کرد در این بخش ویژه، به ارائه دیدگاه‌های تحلیلی خود در زمینه گروه‌های ارتباطاتی و اقتصادی پرداخت. علاوه بر آن، گزارشی از پروژه انتقال رسانه‌های دیداری و شنیداری در جوامع بومی و سازمان‌های مختلف از طریق مراکز ویدیویی محلی ارائه شد.

در کنار بخش‌های ویژه ۱۴۵ مقاله در زمینه‌های ذیل توسط محققان سراسر دنیا ارائه گردید:

— سیاست‌گذاری تکنولوژی‌های جدید ارتباطی؛

— نظام‌های اطلاعاتی؛

— ارتباطات و جنسیت؛

— تاریخ؛

— ارتباطات بین‌المللی؛

— حقوق؛

— پژوهش‌های ارتباطی کاربردی؛

— رادیو و تلویزیون‌های محلی؛

— پژوهش‌های آموزش رسانه‌ای (حرفه‌ای)؛

— پژوهش‌های ارتباطات سیاسی؛

— اقتصاد سیاسی؛

— جامعه‌شناسی و روانشناسی اجتماعی؛

— متفرقه.

خلاصه مقالات ارائه شده به همراه بخش‌های ویژه با برنامه‌های مختلف کنفرانس در کتابچه راهنمایی با ۹۳ صفحه منتشر و در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

در کنار برنامه‌های اصلی کنفرانس، برنامه‌های جانبی از سوی میزبان برای بازدید از مناطق تاریخی، مناطق توریستی و سیاحتی و موزه‌ها تدارک دیده شده بود.

این اجلاس با همکاری یونسکو، AT&T و شرکت‌های محلی مکزیک تدارک دیده شده بود.

مراسم اختتامیه اجلاس با برنامه‌های دیدنی و دعوت از محققان ارتباطی جهان برای شرکت در کنفرانس دوسالانه IAMCR در سال ۱۹۹۸ در گلاسکو و تشکر دکتر مولانا از حضار و قدرانی از میزبان مکزیک خاتمه یافت. □

پی‌نویس:

1. New Information Technologies, globalization and multicultural societies.

■ دکتر مولانا رئیس چهلمین اجلاس انجمن بین‌المللی تحقیق در ارتباطات: امروز ما در یک دنیا با تضادهای بزرگ زندگی می‌کنیم. مشکلات ما جهانی است در حالی که نهادهایی که برای پاسخ بدین مشکلات فعال هستند در گستره ملی‌اند.

■ سؤال مهم در شرایط کنونی این است که آیا ما قادریم انقلاب اطلاعاتی را بهتر از انقلاب صنعتی مدیریت کنیم؟

■ ظهور دهکده جهانی مارشال مک‌لوهان توجه را به بازگشت به نوآوری‌های تکنولوژیک و جهانی‌سازی در عرصه ارتباطات معطوف ساخته است.

فرهنگی در کشور مکزیک، به‌عنوان مظہر چند فرهنگی بودن تشکیل شده است.

پانصدسال پیش مکزیک اولین امواج خشن جهانی‌سازی را دریافت کرد. اما مقاومت این کشور در برابر موج جهانی‌سازی درس‌هایی در خصوص پایداری جوامع چند فرهنگی، وقتی که با فرایند جهانی‌سازی مواجه می‌شوند، به ما می‌دهد.

گفتنی است این اجلاس از بخش‌های مختلفی تشکیل شده بود. در بخش‌های ویژه در دوم جولای (۱۱ تیرماه ۷۶) طرحی تحت‌عنوان زنان مکزیک در رسانه‌ها ارائه شد که از زنان بومی تولیدکننده فیلم‌های ویدیویی دعوت شده بود تا در این بخش شرکت کنند. در کنار این بخش برنامه‌های TELEWORK که در خلال آخرین کنفرانس IAMCR از یک تیم تشکیل شده بود معرفی شد و امکانات فعالیت این تیم از طریق تکنولوژی‌های جدید اطلاعاتی معرفی و مورد تحلیل قرار گرفت.

این گروه از هشت متخصص از سراسر جهان، کانادا، نروژ، هند، انگلستان، مکزیک در کنار افراد دیگر تشکیل شده بود.

علاوه بر آن بزرگترین سازمان دانشکده‌ها و محققان علوم ارتباطی مکزیک CONEICC در خلال بخش‌های ویژه، برنامه‌های مختلف خویش را برای فعالیت در کنار دیدگاه‌های خود توسط ریاست این سازمان بیان کردند. این سازمان هر سال کتابی را مشتمل بر پژوهش‌های دانشگاهی در عرصه ارتباطات منتشر می‌کند.

می‌توانیم این انقلاب اطلاعاتی را بهتر از انقلاب صنعتی مدیریت کنیم؟

انفجار اطلاعاتی / ارتباطی نمی‌تواند به‌وسیله اعداد و ارقام همانند پرونده‌های انقلاب صنعتی اندازه‌گیری شود، زیرا در اینجا ارزش‌های عمیق‌تر و جنبه‌های غیرمادی‌تر را نیازمندیم.

در طول چند سال گذشته فرایند جهانی‌سازی Globalization به‌سرعت و به‌طور قابل توجهی گسترش یافته است. با توجه بدین امر امکان‌پذیر نیست که در خصوص فرایندهای جدید اقتصادی و اطلاعاتی توضیح داده شود، بدون این‌که به خصوصیات و اهمیت جهانی‌سازی توجه شود.

این امر به خوبی مشخص شده است که فرایند جهانی‌سازی به‌طور قابل توجهی با آهنگ سریع نوآوری‌های تکنولوژیک همسو شده است.

همچنین ظهور دهکده جهانی مارشال مک‌لوهان، توجه‌ها را به بازگشت به نوآوری‌های تکنولوژیک و جهانی‌سازی در عرصه ارتباطات معطوف ساخته است.

این بازگشت در تولیدی‌ترین و تجاری‌ترین عرصه‌ها که در بردارنده فرهنگ نیز هست - گسترش یافته و خواسته‌ها و ارزش‌های جدیدی را به همراه آورده است.

چهلمین کنفرانس انجمن بین‌المللی تحقیق در ارتباطات و رسانه‌ها با عنوان تکنولوژی‌های جدید اطلاعاتی - جهانی‌سازی و جوامع چند